

YURLS

herfst

werkboekje

Naam: _____

bovenbouw

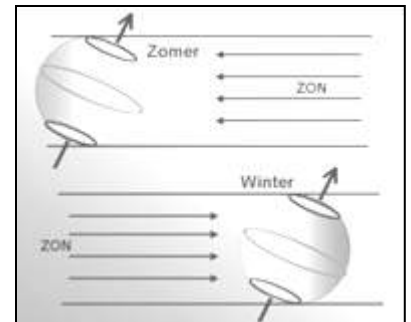
Dit werkboekje maakt deel uit van
<http://herfst.yurls.net> en <http://werkboekjes.yurls.net>

De herfst is één van de seizoenen van een jaar.
In een jaar zijn er 4 seizoenen: lente, zomer, **herfst** en winter.

Waarom wordt het herfst?

De aarde draait in een heel jaar een rondje om de zon. Maar omdat de stand van de aarde ten opzichte van de zon een beetje scheef is, schijnt de zon in de zomer het meest op het noordelijk halfrond van de aarde en in de winter op het zuidelijk halfrond. Omdat de stralen er dan langer over doen om de aarde te bereiken en daarom is het in de herfst ook al een stuk kouder dan in de zomer.

Wanneer begint de herfst?

Op het noordelijk halfrond begint de herfst officieel op 21 september. De echte astronomische herfst begint op 22 september en soms zelfs op 23 september. De dag en de nacht zijn dan ongeveer even lang.

Kenmerken van de herfst

- Het wordt steeds vroeger donker.
- De zon heeft steeds minder kracht omdat hij lager staat en buiten wordt het steeds kouder.
- De wintertijd gaat weer in.
- Bomen en planten maken zich op voor de winter.
- Je ziet veel vruchten en zaden in het bos.
- Sommige dieren maken zich klaar voor hun winterslaap of winterrust.
- Trekvogels trekken naar warmere gebieden om te overwinteren.

Bomen in de herfst

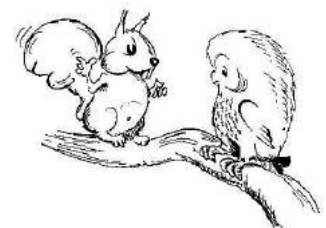
In de herfst worden de dagen korter. De bladeren krijgen steeds minder energie van de zon. Ze maken dus steeds minder voedsel. Wel blijven ze water verdampen. Door de kou kan de boom geen water meer opzuigen. Als de bladeren aan de boom zouden blijven zitten, droogt de boom uit. De boom zou dan doodgaan. Daarom haalt de boom het bladgroen en andere bruikbare stoffen uit de bladeren. Als het bladgroen uit de bladeren verdwijnt, zie je alleen nog de rode en gele kleurstoffen van het blad. Zo ontstaan de prachtige herfstkleuren. Veel vruchten zijn in de herfst rijp. Appels, peren, bessen, maar ook bijvoorbeeld de vruchten van eiken, beuken, kastanjes, enz. Extra voer voor dieren die een wintervoorraad willen aanleggen.

Paddenstoelen

Typisch voor de herfst zijn de vele paddenstoelen die je kunt vinden. Een paddenstoel groeit uit een spore. Een paddenstoel maakt ontzettend veel sporen. Uit de spore groeit eerst één wit draadje. Al gauw is er een wirwar van witte draadjes: de zwamvlok. Aan het uiteinde van een draadje groeien kleine knobbeltjes. Dat wordt de nieuwe paddenstoel. Er zijn veel giftige paddenstoelen. Eetbare paddenstoelen zijn de cantharel, de oesterzwam, het eekhoortjesbrood en verschillende soorten champignons.

Dieren in de herfst

Sommige dieren trekken weg naar warmere streken. Denk maar aan trekvogels. Maar ook sommige vissen en vlinders trekken weg op zoek naar de warmte. Andere dieren verstoppelen zich. In de grond of de modder. Er zijn ook dieren die zich aanpassen. Ze krijgen bijvoorbeeld een wintervacht, leggen een voedselvoorraad aan of kruipen in een winterschuilplaats. Daar houden ze een winterslaap tot het weer voorjaar wordt. Sommige dieren slapen maanden achter elkaar, anderen worden af en toe wakker om even te eten. Deze dieren houden een winterrust.

Test je kennis!

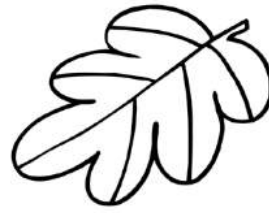
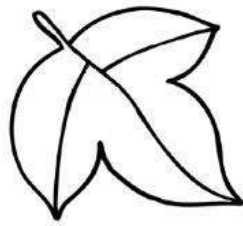
Lees de tekst over de winter en doe daarna de quiz over de winter op
<http://quizen.yurls.net>

Bron: <http://wikikids.nl/Herfst> (in samenwerking met Yurls)

woordzoeker

w	m	b	o	s	n	h	n	k	r	w	p	h	p	s
h	i	s	e	e	e	e	e	e	a	h	i	a	c	a
d	t	n	i	u	r	j	b	r	s	c	d	n	s	j
p	o	a	t	e	k	m	t	e	b	d	h	t	d	n
r	a	n	d	e	e	e	j	e	e	a	a	e	e	e
w	e	a	k	v	r	n	n	n	l	m	r	z	l	g
c	l	g	o	e	a	v	s	n	p	l	r	i	b	e
b	t	n	e	t	r	t	o	p	o	a	e	x	u	r
e	e	h	s	n	o	r	o	o	a	o	s	p	d	m
r	y	a	v	e	t	t	d	l	r	a	t	i	s	t
c	k	s	l	e	g	o	v	k	e	r	t	j	s	o
d	r	e	b	m	e	t	p	e	s	h	a	f	e	o
r	n	e	l	e	d	n	a	w	n	r	r	a	i	s
o	k	t	o	b	e	r	e	i	k	e	l	s	d	a
p	a	r	a	p	l	u	o	f	h	m	r	o	t	s

Woorden die je moet zoeken:

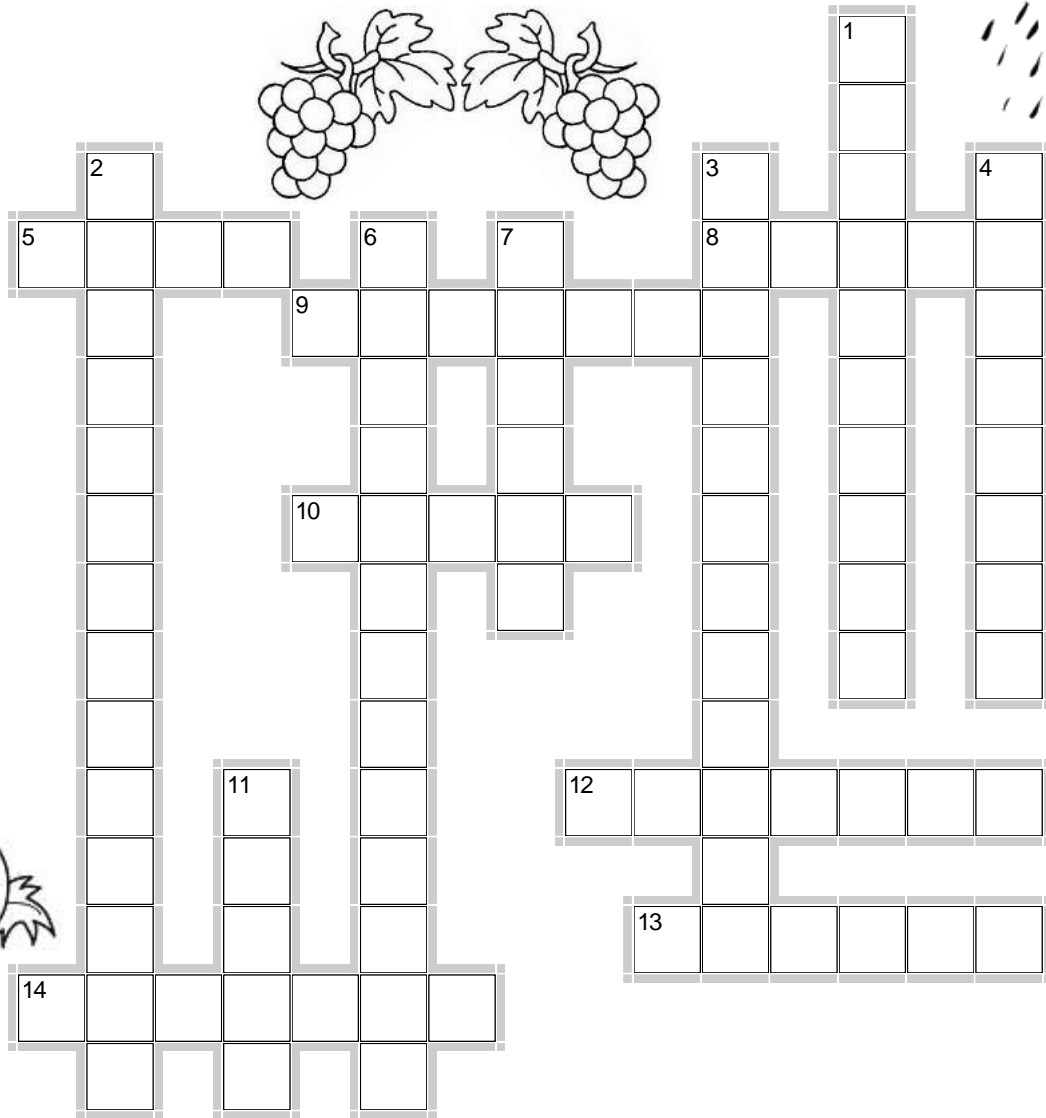
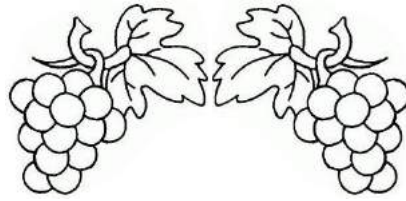
beukenootjes, bladeren, donker, eikels, herbarium, herfst, kachel, kastanjes, laarzen, november, oktober, paddenstoelen, paraplu, regen, regenjas, september, spelletjes, stampot, storm, trekvogels, waaien, wandelen, wind, wintervoorraad.

mandala

Copyright afbeelding: © 2010-2011 by Education.com

kruiswoordpuzzel

Deze woorden moet je invullen

Van links naar rechts

5. Kan in de herfst hard waaien.
8. Vrucht van de eik.
9. Heb je nodig als het regent.
10. Soort neerslag.
12. Herfstmaand.
13. Jaargetijde na de zomer.
14. Aantrekken als je in de plassen gaat lopen.

Van boven naar beneden

1. Vogels die in de herfst warmere streken gaan opzoeken.
2. Legt de eekhoorn aan, voordat het winter wordt.
3. Vrucht van de beuk.
4. Verkleuren in de herfst.
6. Vruchten van schimmels. De meeste zijn giftig.
7. Gaat aan als het weer kouder wordt.
11. Als het hard waait en regent.

sudoku

In de sudoku-puzzel moeten de cijfers 1 tot en met 9 worden ingevuld, en wel op de volgende manier:

- op elke **horizontale rij** mag elk cijfer slechts één keer voorkomen,
- in elke **verticale kolom** mag elk cijfer slechts één keer voorkomen en
- in elk klein **vierkantje** mag elk cijfer ook maar één keer voorkomen.

		2	5	8				
9			2			4	7	
3		4				1		
	1			2	6	3		
4		5		7				2
	9							
				4	3		6	
6							9	
7		3	1				8	

		4	7		1	2		
	3			5		4		6
			2				9	
1	4					3		
5					2		7	1
		9		3	6			8
8		6	9					
	5						2	
		2			4	7		

verhaal

Blank writing area with horizontal lines for text and a rectangular box for an illustration.

woordendoolhof

Probeer door het doolhof met herfstwoorden te komen. Begin bij het woord **herfst** en eindig bij het woord **paddenstoelen**.

Kijk naar de volgorde van de woorden in het hokje als je wilt weten welke weg je moet volgen.

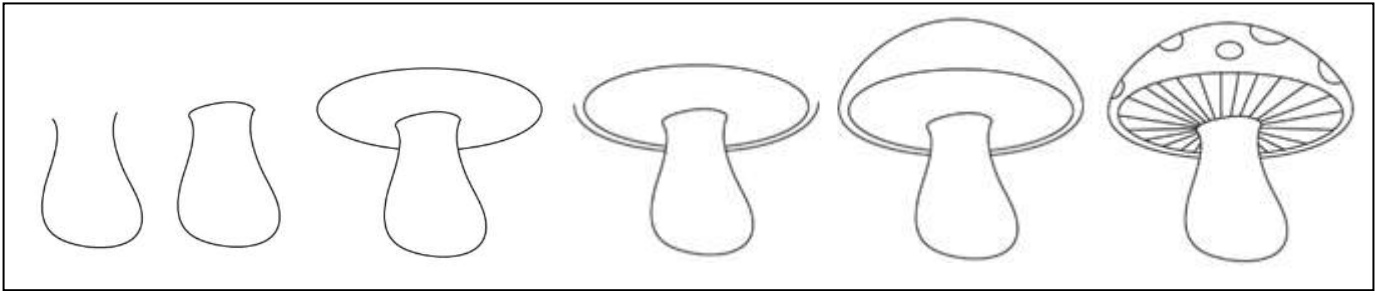
herfst-regen-storm-waaien-
herfstkleuren-bos-bladeren-trekvogels-
wintervoorraad-paddenstoelen

A 15x15 word search maze. The maze is formed by thick black lines. The letters are arranged in a grid with some cells blocked by the maze walls. An arrow on the left points to the start of the word 'herfst' in the 4th row, 1st column. An arrow on the right points to the end of the word 'paddenstoelen' in the 11th row, 15th column.

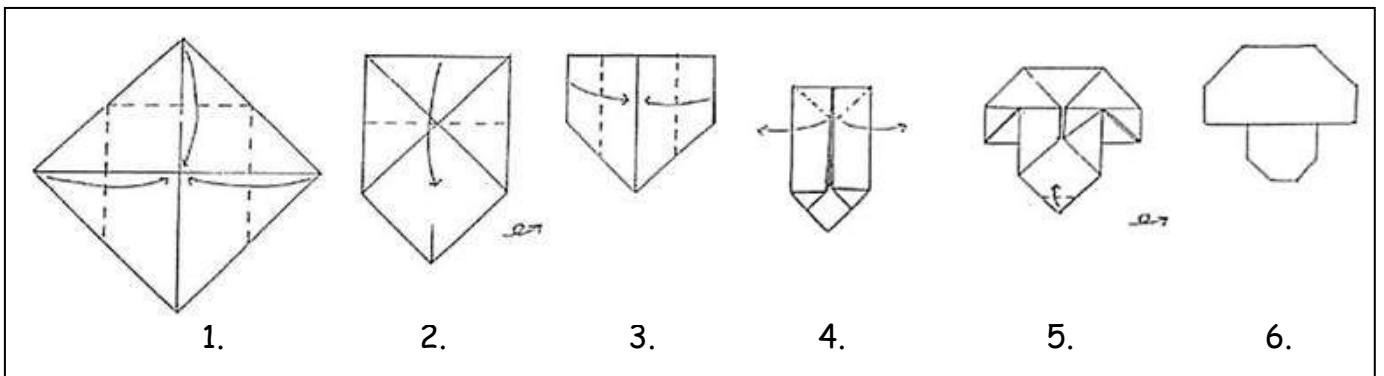
f	e	g	e	n	-	s	t	o	r	m	r	e	r	f	s	t	k	l	e	u	s
r	g	e	r	-	s	t	m	r	m	-	f	h	l	e	g	o	v	k	u	r	o
e	r	g	e	t	-	o	a	w	-	w	h	-	s	l	e	r	v	e	r	-	b
h	e	r	f	s	t	i	a	a	w	h	-	n	-	w	r	e	o	r	e	n	-
e	r	t	s	t	-	e	i	a	a	a	i	e	w	i	n	t	o	t	r	-	b
r	f	-	t	-	r	n	e	i	a	i	e	n	i	a	a	r	r	-	o	b	o
f	s	r	-	r	h	-	n	e	i	e	n	-	n	t	a	a	r	n	s	o	s
s	g	e	r	e	e	h	-	n	-	n	-	e	t	-	d	a	n	e	n	b	-
t	e	g	e	t	r	e	h	-	e	l	e	o	t	o	-	d	e	r	e	l	b
-	n	e	l	s	f	r	e	h	n	e	o	t	s	a	p	a	d	e	d	a	l
s	-	s	k	t	s	f	r	n	e	o	t	s	n	e	a	d	d	r	e	d	a
t	s	t	l	k	t	s	f	e	l	e	o	t	e	d	d	d	n	e	r	-	d
o	r	o	e	l	k	t	s	n	e	l	e	o	n	e	d	l	e	n	e	n	r
r	m	e	u	-	l	k	t	h	n	e	o	t	s	n	e	e	l	e	n	h	e
w	-	r	-	t	s	e	h	n	e	l	e	o	t	s	n	o	e	l	h	n	h
a	w	e	r	-	f	r	e	h	n	e	l	e	o	t	s	t	o	e	l	e	n
a	a	n	e	t	s	f	r	e	r	n	e	l	e	o	t	o	e	l	e	n	h
i	a	e	g	-	t	e	f	r	e	h	n	e	l	e	o	e	n	e	n	r	e
e	i	g	e	r	-	r	-	f	r	e	h	n	e	l	e	h	e	h	f	r	
n	s	e	g	e	r	-	t	s	f	r	e	h	n	e	n	e	r	f	s	f	
s	-	n	e	g	e	r	-	t	s	f	r	e	h	n	h	n	r	f	s	t	s
r	s	-	n	e	g	e	r	-	t	s	f	r	f	r	e	h	f	s	t	-	t
o	t	s	t	n	e	g	e	r	-	t	s	f	s	f	r	r	-	t	-	r	-

hoe teken je een paddenstoel?

hoe vouw je een paddenstoel?

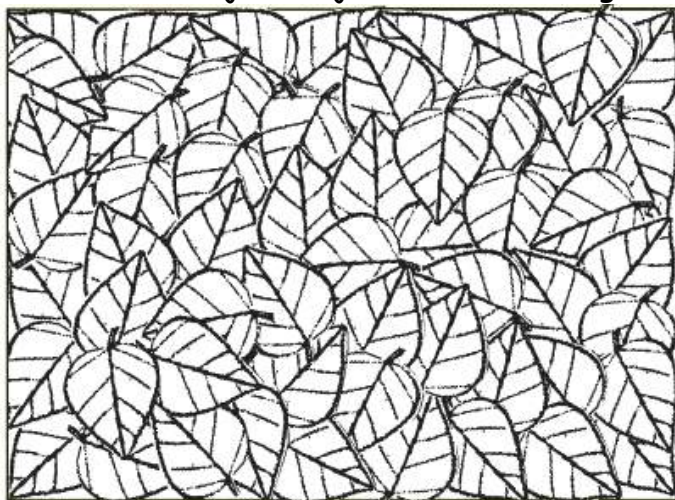
zoek de 10 verschillen

Kun jij de 10 verschillen ontdekken tussen het linker- en het rechterplaatje?

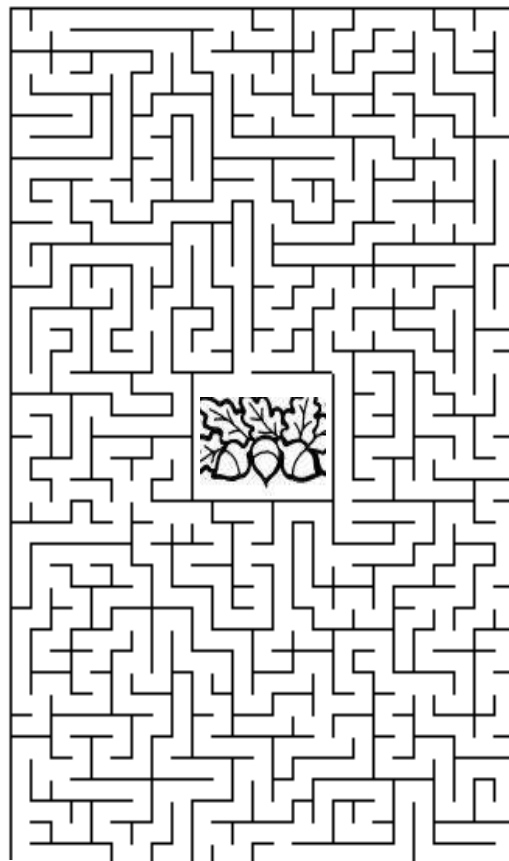
tellen

Hoeveel blaadjes zie je in deze tekening?

doolhof

De eekhoorn is de weg naar zijn wintervoorraad kwijt. Kun jij hem helpen de juiste weg te vinden?
Tip: Gebruik je tekenpotlood.

rebussen

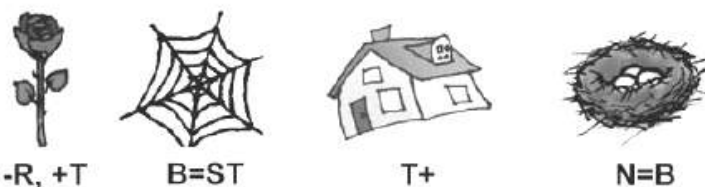
Los de rebussen hieronder op.

1.

H+, -N +EN T=V, +EN P=V, N=L K=W, +D

2.

-R, +T B=ST T+ N=B

3.

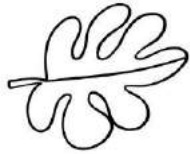
IE+ P=H, N=T M=V -BAN -N P=NEN W=L, +GEN

4.

+ER -N T=W RK=N EP=IJNT P=D, -N B=Z, M=N

husselwoorden

Weet jij welke herfstwoorden hier moeten staan?

1. lekie	_____l	2. aluupra	_____a_____
3. zaalren	_____z_____	4. jarenges	r_____
5. leddapensto	_____d_____	6. nastakje	_____j_____
7. tokboer	_____o_____	8. neger	_____g_____
9. peldepannen	_____p_____	10. strehf	_____t_____
11. boutjekoenen	_____b_____	12. kotelvreg	_____k_____
13. vreditoornarwa	_____v_____		

Een spinnenweb maken

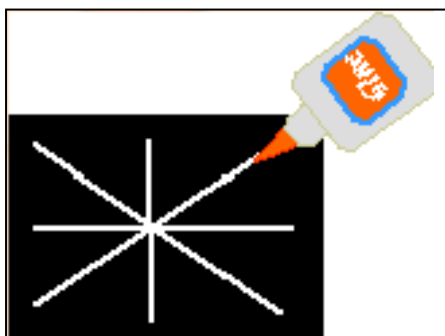
Wat heb je nodig?

- Zwart papier
- Hobbylijm
- Goud- of zilverkleurige glitter

Hoe maak je het?

Teken op het zwarte papier een spinnenweb. Trek de lijntjes na met een flesje hobbylijm. Strooi goud- of zilverkleurige glitter op het blaadje, en laat dan de overvloedige glitters eraf glijden.

Je kunt nog een nep-spin maken voor in je web.

Bron: <http://www.enchantedlearning.com/crafts/halloween/spiderweb/>

oplossingen

Woordzoeker:

Sudoku's:

1	7	2	5	8	4	9	3	6
9	6	8	2	3	1	4	7	5
3	5	4	6	9	7	1	2	8
8	1	7	4	2	6	3	5	9
4	3	5	9	7	8	6	1	2
2	9	6	3	1	5	8	4	7
5	8	9	7	4	3	2	6	1
6	4	1	8	5	2	7	9	3
7	2	3	1	6	9	5	8	4

9	8	4	7	6	1	2	5	3
2	3	7	8	5	9	4	1	6
6	1	5	2	4	3	8	9	7
1	4	8	5	9	7	3	6	2
5	6	3	4	8	2	9	7	1
7	2	9	1	3	6	5	4	8
8	7	6	9	2	5	1	3	4
4	5	1	3	7	8	6	2	9
3	9	2	6	1	4	7	8	5

10 verschillen (In het rechter plaatje:)

1. Streepjes op de hoed extra.
2. Klein plasje op de grond is weg.
3. Extra knoop op het jasje.
4. Staart is korter.
5. Extra streepje in het rechter plasje.
6. Extra druppel rechtsboven.
7. Knopje paraplu is zwart.
8. Streepje op de rechterarm bij de elleboog is weg.
9. Extra druppel linksonder.
10. Streepjes op de jaszakjes.

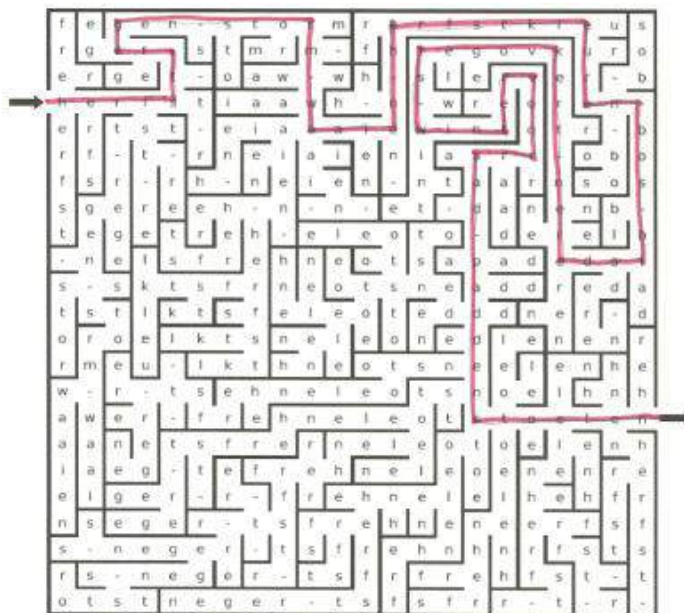
Kruiswoordraadsel:

Rebussen:

1. Hoge bomen vangen veel wind.
2. Oost, west, thuis best.
3. Iemand het vuur aan de schenen leggen.
4. Achter de wolken schijnt de zon.

Tellen: Aantal blaadjes = 56

Woordendoelhof:

Husselwoorden:

1. eikel
2. paraplu
3. laarzen
4. regenjas
5. paddenstoel
6. kastanje
7. oktober
8. regen
9. dennenappel
10. herfst
11. beukenootje
12. trekvoegel
13. wintervoorraad

Yurls is een gratis tool waarmee je online je favorieten op internet verzamelt en deelt.

Registreren gaat zo:

- * Ga naar www.yurls.net
- * Klik op 'nieuw account' en vul de gegevens in.
- * Klik op de link in de e-mail die je ontvangt om je account te activeren.
- * Log in met je e-mailadres en het wachtwoord dat je hebt aangemaakt en lees de tips.
- * Het 'Yurlsen' kan beginnen!

Vragen? Ga naar <http://support.yurls.net>

Dit werkboekje maakt deel uit van

<http://herfst.yurls.net> en <http://werkboekjes.yurls.net>